

«БЕКІТЕМІН»

« 01 » 09 2023 ж.

Мектеп директоры

Д. Жунусова

«Жанатұрмыс ауылының ЖОББМ» КММ

жалпы білім беретін мектептердің 1-8 сыныптарына арналған жол қозғалысы ережелерінің

СТАНДАРТТЫ ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

2023-2024 оқу жылы

Жол қозғалысы ережелері бойынша сабақтар жол қозғалысы қауіпсіздігі және алғашқы медициналық көмек көрсету тақырыптарын қоса алғанда, айына екі реттен артық емес 1-8 сыныптар аралығында өткізілсін.

1-4 сыныптарда Жол қозғалысы ережелерін зерделеуге әр сыныпқа жылына 6 сағаттан, ал 5-8 сыныптарға жылына әр сыныпқа 10 сағаттан бөлінеді.

Бұл ретте 1-4 сыныптарда ЖЖЕ бойынша оқу бағдарламасы мынадай пәндер есебінен (жазу, ән айту, қоршаған әлеммен танысу, табиғаттану, сөйлеуді дамыту, сыныптан тыс оқу, дене тәрбиесі, бейнелеу өнері, еңбекке баулу) жүргізілуі және айлар бойынша күнтізбелік жоспарлауға кіруі тиіс. 5-7 сыныптарда ЖЖЕ оқу сабақтан тыс уақытта, сынып сағаттары мен факультативтер есебінен жүргізіледі. Бастауыш сынып мұғалімдерімен, еңбек мұғалімдерімен жалпы білім беретін мектептерде жол қозғалысы ережелерін оқыту.

Журналда жеке парак толтырылады, онда сабақ тақырыптары жазылады, сабаққа қатысу белгіленеді және оқушылардың біліміне сабақ бағалары жазылады. Бағалау критерийлері гуманитарлық пәндер бойынша бағалаудың жалпы қабылданған нормаларына сәйкес келеді. Әдетте, сабақтарды сынып жетекшілері жүргізеді және мектептегі жол қозғалысы ережелерін зерттеуге жауапты адам мен әкімшілік бақылайды. Оқушылармен ЖЖЕ бойынша сабақтарды оқу-көрнекі құралдарды, жабдықтар мен балалар Көлік құралдарын пайдалана отырып, арнайы жабдықталған кабинетте немесе арнайы автотұрақта (мектеп ауласында, дене шынықтыру залында) өткізу ұсынылады.

Алаңда жүріс бөлігінің жол таңбасы қолданылады: қиылыстар, жаяу жүргіншілер өткелдері, бағдаршамдар, жол белгілері және басқа да жабдықтар уақытша немесе тұрақты орнатылады. Кейбір сабақтарды көшеде, қиылыста, алаңда (көлік құралдары мен жаяу жүргіншілердің, реттеу құралдарының қозғалысын көрсете отырып), қоғамдық көлікте өткізу ұсынылады. Сабақтарды, жеке әңгімелесулерді, экскурсияларды және т. б. өткізу үшін мұғалім (сынып жетекшісі) жол полициясының қызметкерлерін, көлік құралдарының жүргізушілерін тарта алады. Оқу және сыныптан тыс жұмыс барысында қысқа метражды кинофильмдер, бейнефильмдер, диафильмдер, диапозитивтер көрсетіледі, КВН, викториналар, жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің қозғалыс қауіпсіздігі бойынша жарыстар және т. б. ұйымдастырылады, олар оқушылардың көшелер мен жолдарда саналы мінез-құлқын тәрбиелеуге, жол қозғалысы ережелерін мүлтіксіз орындауға ықпал етуі тиіс.

Әр сабақтан кейін бақылаудың көмегімен оқушылардың қимылдарды қалай меңгергенін тексеру қажет.

Көшеде неліктен қауіпті. Тәжірибелік жұмыс

Біз тұратын қала, кент. Мектеп орналасқан шағын аудандағы негізгі көшелер.

Көшеде неліктен қауіпті. Жол қозғалысы ережелерін неліктен білуге және орындауға тиіспіз. Көше элементтері: жүргін бөлік, тротуар. Жаяу жүргіншілер қоршаулары.

Көшедегі қауіпсіздік. Тротуарда қалай дұрыс жүру, жүргін бөлікті қалай дұрыс

кесіп жүріп өту керек. Мектепке және үйге неғұрлым қауіпсіз жол. Нақты бағдарды талдау. Бірі екіншісіне көмектеседі (көшені өзін кесіп жүріп өте алмасаң – ересек адамнан көмек сұра). Көшедегі тәртіп – қауіпсіз қозғалыс кепілі. Мұқият және абай бол! Қалаға (кентке) экскурсия - № 1-2 сабақтарды практикалық бекіту. ЖҚЕ бойынша үстел үстіндегі ойындар мен жылжымалы ойындар және арнайы автоаалаңдардағы сайыстар.

Аялдау жолы және қозғалыс жылдамдығы.

Жүргін бөлікке кенеттен жүгіріп шығу неліктен қауіпті.

Автомобильді қас-қағым сәтте тоқтату мүмкін емес.

Автомобильдің аялдау жолы. Балалармен болған жол-көлік оқиғаларының мысалдары (жол полициясының мәліметтері бойынша).

Жүргіншілер өтпелері.

Жолды қай жерде кесіп жүріп өтуге болады. Реттелмейтін жүргінші өтпесі, оның белгілері (жол белгілері, жолға салынған танбалар). Екі жақты қозғалыс жолы. Егер жүргін бөлікті кесіп жүріп өтуге үлгермесең не істеу керек. Жүргін бөліктің ортасында тұрған жүргіншінің өзін-өзі ұстауы. Бір жақты қозғалыс жолы. Қозғалысы бір жақты жолды кесіп жүріп өту ережелері.

Реттелмейтін көше қиылыстары.

Көше қиылысы деген? Көлік құралдарының көше қиылысындағы қозғалысы. Көлік құралдарының бұрылуы. Жүргізушілер беретін сақтандыру белгілері. Реттелмейтін көше қиылысының белгілері. Реттелмейтін көше қиылысындағы жүргін бөлікті кесіп жүріп өту ережелері.

Реттелетін көше қиылыстары. Бағдаршам.

Бағдаршам не үшін қажет? Бағдаршам белгілері: қызыл, сары, жасыл. 3-секциялы бағдаршам қалай жұмыс істейді. Бағдаршамы бар көше қиылысында жолды қалай кесіп жүріп өту керек. Жүргінші бағдаршамы және оның белгілері. Дыбыстағыш қондырғысы бар жүргінші бағдаршамы.

Жолды тағы қай жерден кесіп жүріп өтуге болады.

Жер үстіндегі және жер астындағы жүргінші өтпелері, олардың белгілері. «Жер асты жүргінші өтпесі», «Жер үсті жүргінші өтпесі» жол белгілері. Мұндай өтпелердің барлығы кезінде жолды кесіп жүріп өту ережелері. Жүргіншілердің арнайы дабыл белгілері қосылған көлік құралдары (көк жаркылдауыштары және дыбыс дабылдары) жақындаған кездегі іс-әрекеттері.

Автобуста және троллейбуста жүру.

Қандай көлік құралдарын бағдарлық деп атайды?

Қала бағдарлық көлігі: автобустар, троллейбустар, трамвайлар, бағдарлық таксилер. Автобустың және троллейбустың аялдмасы, олардың белгіленулері. Аялдамаға қалай дұрыс өтуге болады. Аялдамада өзін-өзі ұстау ережелері.

Автобус және троллейбус жолаушыларына арналған көлікке кірер кездегі, салон ішіндегі және шығар кездегі ережелер.

Автобустан немесе троллейбустан түскен кезде жүргін бөлікті кесіп жүріп өту ережелер

Трамвайда және көліктің басқа да түрлерінде жүру.

Трамвай аялдамасы. Оның белгіленуі, трамвай аялдамасының автобустікінен айырмашылығы. Трамвай аялдамасына қалай өту керек. Трамвай аялдамаларында өзін-өздері ұстау ережелері. Трамвай жолаушыларына арналған кіру кезіндегі, вагон ішіндегі және шығу кезіндегі ережелер. Трамвайдан түскеннен кейін жүргін бөлікті кесіп жүріп өту ережелері. Бағдарлық таксилер. Оның бағдарлық автобустан айырмашылығы. Бағдарлық таксилерді қалай дұрыс пайдалануға болады. Жеңіл автомобильді пайдалану ережелері (кіру, жүру, шығу).

Жол белгілері және жолға салынған таңбалар.

Жол белгілері мен жолға таңба салудың мақсаты.

Жол белгілері: «Жүргінші өтпесі» (акпараттық-көрсеткіштік).

«Жер асты жүргінші өтпесі», «Жер үсті жүргінші өтпесі», «Автобус және (немесе) троллейбус аялдамасының орны», «Трамвай аялдамасының орны», «Жүргіншілер қозғалысына тыйым салынады», «Жол жұмыстары» (барлығы 7 белгі).

Ойнауға қай жерде болады және қай жерде болмайды.

Жолдың жүргін бөлігінің жанында, жол жұмыстары жүріп жатқан жерлерде, көлікте ойнаудың қауіптілігі. Ойнауға және өздігінен жүретін құралдарда жүруге және т.б. арналған жерлер. Егер доп жолдың жүргін бөлігіне домалап кетсе не істеу керек.

ЖКО кезіндегі жарақаттардың түрлері.

Жарақаттар түрлері: сынықтар, ауыртып алулар, жаралар, күйіктер және т.с.с.

Жүргіншіні соққан кезде алынатын жарақаттардың негізгі түрлері.

Жолаушылардың кабинада немесе автомобиль салонында отырғандарында алатын негізгі жарақат түрлері. Велосипедшілерге тән жарақат алу.

Жарақаттанған кезде өзіне және жолдасына қалай көмектесу керек.

Қан ағудың түрлері: артериалдық, веноздық, капиллярлық. Қан ағуын тоқтату тәсілдері. Байлап-орау түрлері.

Сен – велосипедшісің.

Велосипед тарихы, оның жалпы құрылымы. Велосипед туралы онымен жүргенде қауіпсіз болу үшін нені білу керек. 14 жасқа дейін велосипедте қай жерде жүруге болады

Қала сыртына шығу.

Қала сыртындағы жол элементтері. Жол жиегі, жүргіншілер жолы – жүргіншілер жүруге арналған жерлер. Қала сыртындағы жолмен жүргіншілер қозғалысы ережелері.

Жол жүргізушілердің көзімен.

Жолдың жүргін бөлігі – жүргізушілердің жұмыс орны. Жол-көлік оқиғалары (ЖКО) неліктен болады? Жүргізуші тәртіп бұзған жүргіншілерді қалай көреді?

Қорытынды сабақ.

ЖКЕ туралы диафильмдер, бейнефильмдер, слайдтар көру.

Қорытынды шығару (тестілеу)

1.сынып

№ пп	ай	Сабақ тақырыптары	Сағат саны
1.	қыркүйек	Көше күтпеген жағдайларға толы	2
2.	қазан	Жүргіншілер өтпелері	
3.	желтоқсан	Реттелетін көше қиылыстары. Бағдаршам.	1
4.	наурыз	Автобуста және троллейбуста жүру.	1
5.	сәуір	Ойнауға қай жерде болады және қай жерде болмайды	1
6.	мамыр	Қорытынды сабақ	1
Барлығы:			6

2 сынып

№ пп	ай	Сабақ тақырыптары	сағат саны
1.	қыркүйек	Оқушылардың көшелер мен жолдардағы мінез-құлқының негізгі ережелері.	1
2.	қазан	Реттелетін қиылыстар. Бағдаршам.	1
3.	желтоқсан	Реттеуші және оның сигналдары.	1
4.	наурыз	Трамваймен және басқа көлік түрлерімен жүру.	1
5.	сәуір	Мектепке жол. (Сіздің күнделікті маршрутыңыз.)	1
6.	мамыр	Реттелетін қиылыстар. Бағдаршам.	1
барлығы:			6

3 сынып

№ пп	Ай	Сабақ тақырыптары	Сабақ тақып
1.	қыркүйек	Көшеде және жолда оқушылардың мінез-құлық	2
2.	қазан	Жолды тағы қайдан өтуге болады	
3.	желтоқса	Жол белгілері және жол қиылыстары.	1
4.	наурыз	Жарақат алған кездегі алғашқы медициналық көмек.	1
5.	сәуір	Сіз велосипедшісіз	1
6.	мамыр	Қорытынды сабақ	1
барлығы:			6

4 сынып

№ пп	ай	Сабақ тақырыптары	Сағат саны
1.	қыркүйек	Біз жол ережелерін білеміз бе?	1
2.	Қыркүйек	Оқушылардың топтармен және бағанмен қозғалысы.	1
3.	Қазан	Арнайы автотұрақта практикалық сабақ	1
4.	Қазан	Теміржол өткелдері.	1
5.	Қараша	Жарақаттар, абразиялар кезінде алғашқы медициналық	1
6.	Қараша	Қорытынды сабақ.	1
Барлығы :			6

5 сынып

№ пп	ай	Сабақ тақырыптары	Сағат саны
1.	қыркүйек	Біздің қала (поселке), аудан.	1
2.	қыркүйек	Жол-көлік оқиғаларының себептері.	1
3.	қазан	Жол таңбасының мақсаты.	1
4.	қазан	Қосымша бөлімдері бар бағдаршам сигналдары.	1
5.	қараша	Реттеуші сигналдары.	1
6.	желтоқса	Жол белгілері және олардың мақсаты.	1
7.	желтоқса	Жол белгілері және олардың мақсаты.	1
8.	қаңтар	Жүргізушінің еңбек ерекшеліктері және оның негізгі міндеттері. Қазіргі көлік-қауіптілігі жоғары аймақ. Қоғамдық көлік.	1
9.	ақпан	Ауа-райының жол қауіпсіздігіне әсері.	1
10	мамыр	Қорытынды сабақ.	1
барлығы:			10

6 сынып

№ пп	ай	Сабақ тақырыптары	Сағат саны
1.	қыркүйек	Жол қозғалысы ережелері (қайталау).	1
2.	қыркүйек	Көлік құралдарының қозғалысы.	1
3.	қазан	Көлік құралдарының тоқтау жолы.	1
4.	қазан	Көлік құралдарындағы нөмірлік, тану белгілері мен жазулардың мақсаты.	1

5.	қараша	Жол-көлік оқиғасы кезіндегі оқушылардың мінез-құлқы.	1
6.	қараша	Жаракаттың әртүрлі түрлеріне алғашқы медициналық	1
7.	желтоқсан	Жаралар, жаракаттар және жазатайым оқиғалар кезіндегі алғашқы медициналық көмек. Бірінші көрсету ерекшеліктері	1
8.	желтоқса	есінен танып қалған зардап шеккендерге медициналық	1
9.	қаңтар	Жол қауіпсіздігі.	1
10.	қаңтар	Қозғалыстың жас инспекторлары-ЮИД.	1
Барлығы:			10

7 сынып

№ пп	ай	Сабақ тақырыптары	Сағат саны
1.	қыркүйек	Республика экономикасындағы автомобиль көлігінің рөлі.	1
2.	қыркүйек	Көлік құралдарын пайдалану ережелері.	
3.	қазан	Көлік құралдарын тоқтату және тұрақ.	1
4.	қазан	Аралық және қашықтық. Қозғалыс жылдамдығы.	1
5.	қараша	Жолак. Басып озу.	1
6.	қараша	Жүргізушілердің өнімділігі және олардың сенімділігі.	1
7.	желтоқса	АВТОКӨЛІКТЕГІ медициналық алғашқы көмек жинағы.	1
8.	желтоқса	ЖКО-да зардап шеккен адамның киімін алу ережелері.	1
9.	қаңтар	Жаралар, жаракаттар және жазатайым оқиғалар кезіндегі алғашқы медициналық көмек.	1
14.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1
Барлығы:			10

8 сынып

№ пп	ай	Сабақ тақырыптары	Сағат саны
1.	қыркүйек	Жол қозғалысы ережелерінің пайда болу тарихы. Жол белгілерінің Халықаралық тілі.	1
2.	қыркүйек	Қозғалысты реттеу формалары.	1
3.	қазан	Жол белгілері.	1
4.	қараша	Жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің міндеттері және олардың жол қозғалысы	1

5.	қараша	Қауіпсіздіктің жаңа дәуірінде (экология және көлік).	1
6.	желтоқсан	Бастауыш сынып оқушылары үшін ертенгілік, ЖЖЕ бойынша әңгімелер дайындау.	1
7.	желтоқсан	Қауіпсіздік және жол қозғалысын ұйымдастыру.	1
8.	қаңтар	Қиылыстардан, жаяу жүргіншілер өткелдерінен, қоғамдық көлік аялдамаларынан өту.	1
9.	қаңтар	Сынықтар мен қан кетулерге алғашқы медициналық көмек көрсету.	1
10.	ақпан	Есінен танып қалған зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету.	1
		Всего:	10